

תאריך: 29/07/2021

כ"א/אב/תשפ"א

מספר: 782-0001164-2021

**לכבוד: מר לירון נח
הרימונים 17
חדרה**

שלום רב,

הנדון: קו מתח-עליון העובר בשכונת בית אליעזר, חדרה

סימוכין: (א) פניות מתאריכים 8/2/2021, 27/4/2021, 20/5/2021
(ב) דוח מדידות – המשרד להגנת הסביבה מתאריך 6/7/2021
(ג) דוח מעבדת חשמל EL-44-20-21 מתאריך 19/7/2021

בהמשך לפניותיך בהתייחס לקו מתח עליון בבית אליעזר נבקש לעדכןך כדלקמן:

1. כפי שהבהרנו במכתבנו הקודמים, קו החשמל במתח עליון בבית אליעזר הינו חלק ממערכת ההולכה והוקם כדין בשנות השלושים של המאה הקודמת. ברבות השנים התקרבו בתי המגורים אל קו החשמל למרווחים של כ- 13 מ' ממנו.
בקו בוצעו לאורך השנים פעולות העונות על עיקרון הזהירות ובין היתר בוצע סידור מיטבי של הפאזות וכן התקנה של שרשראות V, כל זאת במטרה לצמצם את רמות השדה המגנטי בבתי בקרבת הקו.
2. בהתאם לרגולציה המחייבת בישראל כיום, ערך הסף היחיד המחייב הינו 1,000 מיליגאוס, ולצידו אומץ עיקרון הזהירות (שמשמעו נקיטת אמצעים סבירים להפחתת השדה המגנטי היכן שניתן באמצעים מקובלים).
בדוח ועדת המומחים (ועדה אשר מונתה ע"י המשרד להגנת הסביבה על מנת ליעץ לשר הגנת הסביבה "בקביעת תקן ישראלי לקרינה אלקטרומגנטית מרשת החשמל") הומלץ כי: "תאומץ בישראל גישת WHO ומדינות שונות (המתבססת, כאמור על המלצות ICNIRP) בדבר "סף החשיפה העליון" בשיעור של 1,000 מיליגאוס ובמקביל - הצורך בהפעלת עקרון הזהירות המונעת - עבור שדות מגנטיים מרשת החשמל. פירוש הדבר - הפחתה ככל האפשר בעלויות סבירות ובאמצעים טכניים מקובלים, של השדות המגנטיים אליהם נחשף הציבור בישראל ממרכיבים שונים של רשת החשמל; וזאת, אל מתחת ל"סף החשיפה העליון" בשיעור של 1,000 מיליגאוס, שנקבע ע"י WHO, ICNIRP ואחרים עבור חשיפות ואפקטים קצרי טווח. אימוץ עקרון הזהירות המונעת נובע בעיקר מחשש - גם אם, כאמור, איננו מבוסס די הצורך - מאפקטים בריאותיים ארוכי טווח".
3. יתר על כן, דוח ועדת המומחים אף קבע, ברחל בתך הקטנה, כי "אין WHO תומך בקביעת ערכים גבוליים מספריים (ערכי סף) כלשהם בתוך תחומי הזהירות המונעת, ומצביע, כאמור, על ערך המרבי של 1,000 מיליגאוס" (סעיף 1.3.3 לדוח ועדת המומחים).
המלצות ועדת המומחים קיבלו תוקף חוקי מחייב בחוק הקינה הבלתי מייננת כבסיס להחלטות הממונה על הקרינה במשרד להגנת הסביבה.

חברת החשמל לישראל בע"מ. The Israel Electric Corporation Ltd

מחלקת אסדרה סביבתית, נתיב האור 1, ת"ד 10 חיפה, 3100001, Netiv Haor 1, Haifa, Environmental Regulation, POB 10, כתובתנו באינטרנט: <http://www.iec.co.il>

4. ביחס לחשש הבריאותי שהעלית נציין כי המחקר המדעי בנושא שדות מגנטיים בתדר רשת חשמל קיים כבר עשרות שנים, חובק מדינות רבות ואינטנסיבי ביותר. חרף קיומם של מחקרים רבים, עשרות סקרים אפידמיולוגיים, ואלפי בדיקות מעבדתיות מפורטות, אין כיום מחקרים המצביעים על קיומו של קשר סיבתי, ודאי לא קשר סיבתי מובהק, העומד כנדרש בקריטריונים המקובלים לסיבתיות, בין חשיפה לשדות מגנטיים ברמות שהן מתחת לערך של 1,000 מיליגאוס לבין השפעות בריאותיות כלשהן. השפעות בריאותיות מוכחות של שדות מגנטיים מרשת החשמל קיימות אך ורק ברמות של מעל ל-50,000 מיליגאוס. מדובר בהשפעות אקוטיות בלבד, כגון הבזקים בעין והפרעה לפעילות עצבים או שרירים, החולפות באופן מיידי עם היציאה מתחום השדה המגנטי. בהתבסס על האמור, קבעו הארגונים הבינלאומיים המובילים את ערך הסף של 1000 מיליגאוס תוך יישום מקדם ביטחון של 50:1.
5. כאמור, קו החשמל נשוא פנייתך הוקם כדין וננקטו בו פעולות לצמצום השדה המגנטי בהתאם לעקרון הזהירות. בהתאם, רמות השדה המגנטי בבית אינן עולות על מיליגאוס בודדים.
6. לצד האמור נבקש לציין כי בימים אלה, כחלק מתוכנית הפיתוח למערכת ההולכה באזור, מבוצעים פרויקטים להקמתה של תחנת מיתוג חדשה בעמק חפר ושל קו מתח עליון דו-מעגלי מאזור תנובות לאזור שער אפרים.
- השינויים במערכת ההולכה יבוצעו בשלבים ובמהלכם רמות השדה המגנטי בבתיים בבית אליעזר יצטמצמו בהדרגה, ולאחר הפעלתה של תחמ"ג עמק חפר אנו צופים כי הן יהיו אף נמוכות מהרמות שנמדדו בהם כעת.

אנו מקווים כי המידע עונה על פנייתך.

בברכה,

אדוה בלזר ארנון
מחלקת אסדרה סביבתית

העתק: הרצל פרידמן, יוסי דהאן, אלה קוטלר, גולן בלייס
תיק: קווי מ"ע/נח/הרימונים 17/חדרה